

Lelkésztovábbképzés

*a Tiszántúli Református
Egyházkerületben*

Programfüzet 2019

Kedves Lelképásztor Testvérem!

Sokféle feladat, kevés idő, előre nem látható helyzetek – mindez gyakran és egyre gyakrabban improvizálásokhoz vezet. Sokszor spontán kell lereagálni helyzeteket, el kell engedni gondosan előkészített terveket, kockázatot kell vállalni az ismeretlen vagy példa nélküli helyzetek megoldásában – de vajon ez az improvizálás vagy spontaneitás megengedhető az igehirdetés és istentisztelet vagy a tanítás és a lelkigondozás összefüggéseiben?

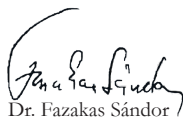
Vagy másként közelítve meg a kérdést: ha már belekényszerülünk váratlan helyzetekbe, vagy több a feladat, mint az előkészítésre szánt idő, rendelkezünk-e olyan szolid, megbízható, már beépült és adott esetben előhívható lelki-teológiai alapokkal, amelyekre építeni lehet? Tudunk-e olyan kompetens válaszokat adni emberek életkérdéseire, ami mögött nem a készületlenség vagy a közhelyszerűség mutatkozik meg, hanem az érett, tapasztalt és teológiailag tájékozott ismeret? Ehhez az kell, hogy a lelkészi-teológusi mívolt életforma legyen.

Ennek a lelkészi-teológusi életformának elmélyítésében, alapvető és alkalmazott teológiai ismeretekkel való felvértezésében, szakmai és lelki támogatásában kíván segíteni a Lelkésztovábbképző Intézet 2019-es programja. Az egyes kurzusokat a tényleges lelképásztori munkavégzés területeinek megfelelően, a korábbi kurzusok tapasztalatainak felhasználásával, egyes esetekben a résztvevők konkrét téma-javaslatainak figyelembevételével állítottuk össze.

Gyakorlati tudnivalók tekintetében már az elmúlt évben is tájékoztatást adtunk, ez röviden összefoglalva a következő: a 2018-as évvel új 6 éves ciklus kezdődött a lelkésztovábbképzés terén, amelynek során újabb 90 kreditet kell megszerezni a Zsinat vonatkozó határozatai értelmében. A Zsinat által létrehozott Országos Továbbképzési Koordinációs Tanács (OTKT) ebben az évben is áttekintette az egyházkerületek idei képzési kínálatát, valamint határozott a kreditbeszámítási kérelmekről. Ennek értelmében a 2018. január 1-től induló továbbképzési ciklusban is az egy ciklusra megszerzendő krediteket (90) ki lehet váltani további hitéleti jellegű és végbizonyítvánnyal záruló szakképesítések megszerzésével (pl. vallásstanári, pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés stb.), valamint doktori képzésben szerzett abszolutóriummal. Továbbképzés gyanánt csak 5 éven belül szerzett és csak lelképásztori kompetenciákat és munkavégzést közvetlenül segítő képzés, kurzus vagy képzés kerülhet beszámításra, a ciklusban megszerzendő kreditek 30%-nak erejéig.

Abban a reményben, hogy ebben az évben is jó hangulatú, egymásra odafigyelő, lelkiileg felöltő és kompetens szakmai vezetés mellett, illetve a lelkészi szolgálatokat új ötletekkel és teológiailag megbízható megoldásokkal segítő lelkésztovábbképző tanfolyamokban lehet részünk, szertettel várjuk Kollegáinkat kurzusainkra.

Debrecen, 2019. február

Dr. Fazakas Sándor

/Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet vezetője/

Gyakorlati tudnivalók

A kurzusokra való jelentkezés határideje: 2019. április 10.
(A határidőn túl jelentkezőknek maguknak kell szállásról gondoskodni)

A jelentkezés után a regisztrációs díj befizetéséhez csekket küldünk azoknak, akik nem a közvetlen banki átutalást választják. Az átutalást a jelentkezéstől számítva 21 napon belül kell megejteni névvel, címmel, választott képzés kódjával a következő számlaszámra:

*Tiszántúli Református Egyházkerület;
4026 Debrecen, Kálvin tér 17.
11738008–20011428*

További információ a Lelkésztovábbképző Intézet munkatársainál
(tovabbk@drk.hu).

Kihelyezett kurzusok

*Igény és egyeztetés szerint lehetőség van az OTKT által
korábban már akkreditált képzések különböző helyszíneken és
időpontokban történő megtartására is.*

*Csoportlétszám: minimum 25 fő
Regisztrációs díj: képzésenként változó lehet.*

*Képzéssel kapcsolatos további tudnivalók és egyeztetés:
Dr. Fazakasné Bartha Zsuzsanna
tovabbk@drk.hu*

**Jelentkezés minden esetben
a Lelkésztovábbképző Intézetnél**

Lelkipásztori családi hét

Időpont: 2019. június 17–21.
Helyszín: Berekfürdő, Megbékélés Háza
Tanóra: 0
Szállás, étkezés: A helyszínen fizetendő.

**A jelentkezési lapokat közvetlenül
a Megbékélés Házába kérjük küldeni!**

Kód:
LT*19.1.

Imádságra nevelés lehetőségei kreatív eszközökkel

Programfelelős:	Dr. Szászi Andrea (katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes, RPI)
Előadó:	Zimányi Noémi (katechetikai szakértő, RPI)
Időpont:	2019. május 23.
Helyszín:	Debrecen
Csoportlétszám:	20 fő
Kreditpont:	6
Regisztrációs díj:	6.000.-Ft/fő

Célkitűzés:

A mindennapi katechézistről való beszélgetés során gyakran merülnek fel olyan kérdések, amelyek az imádsághoz, imádságra neveléshez kapcsolódnak.

- Van-e létjogosultsága az imádságra nevelésnek és mit jelent egyáltalán?
- Hogyan lehet imádságra nevelni hittanórai keretek között?
- Hogyan használhatóak fel hétköznapi tárgyak és eszközök a kegyességi életre való nevelés szolgálatában?
- Milyen imádságformák jelenhetnek meg a hittanórán?

A képzés során többek között ezekre a kérdésekre keresünk választ. Az imádságra nevelés elméleti alapjai mellett olyan konkrét ötletekkel ismerkedhetnek meg a résztvevők, amelyek segítséget nyújtanak az általános iskolai korosztály imádságra neveléséhez. A műhelymunka során néhány eszközt el is készítünk. A résztvevők számára szakmai anyagot és ötlettárat bocsátunk rendelkezésre.

Ajánlott irodalom:

Megújuló katechézis, MRN 2017/2, in: <http://refpedi.hu/mrn2017/02/>
KORHER, EDGAR JOSEF: *Hogyan tanítsunk imádkozni?*, Budapest, Jel Kiadó, 1991.

NÉMETH DÁVID: *Pasztorálanthropológia*, Budapest, L'Harmattan Kiadó, 2017.

„Isten közelében”

*Young Children and Worship*Kód:
LT*19.2.

Előadók:	Sógor Gyöngyi (hitoktató – Kányád) Makkai Ildikó (pszichológus, pár- és családterapeuta – Kolozsvár)
Időpont:	2019. szeptember 30. – október 3.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Maximális létszám:	15 fő
Kreditpont:	20
Regisztrációs díj:	15.000.- Ft/fő

A Young Children and Worship 1986 óta működő gyermekistentiszeleti program, egyedi megközelítése egy olyan áhítat jellegű gyermekistentiszeletnek, amelyben a kisgyermek (3-10 éves korosztály) sajátosan kidolgozott bibliai történetek segítségével tapasztalják meg Isten közelségét, miközben Róla tanulnak.

A program módot ajánl arra, hogy a gyermekek integráltan vehessék ki részüket az istentiszeleti alkalmakból, míg liturgikus elemekkel ismerkednek, az egyházi év ciklikusan ismétlődő ünnepekőrei szerint formálódnak, és olyan alaptörténeteket hallanak, amelyek bővítik ismeretüket és válaszolnak életkoruknak megfelelő egzisztenciális kérdéseikre is. A történetek több érzékszerv egyidejű működtetésével jutnak el a gyermekekhez. Ez teszi lehetővé a sajátos belső megéléseket, de azt is, hogy a megismert történeteket másoknak is elmondhassák, illetve részleteikben hosszú ideig megőrizzék.

A Young Children and Worship gyermekistentiszeleti program rendkívül látványos. A bibliai történetek csodálatos, a legkisebb részletekig kidolgozott anyaggal, szöveggel „manipulálnak”. A környezet esztétikus, megnyugtató, első látásra megnyerő. A kialakítandó istentiszeleti rend áhítatot és fegyelmet sugall. Mindez egy könnyen áttekinthető, teológiai alapon átgondolt programban mutatkozik meg.

A továbbképző lehetőséget ad lelkipásztoroknak, hogy megismerkedjenek ezzel az egyedi megközelítésű gyermekistentiszeleti programmal. A négy napon át tartó intenzív együttlét alatt a résztvevők betekintést nyerhetnek egy olyan katekétikai irányzatba, amely a gyermeket úgy állítja a teológiai vizsgálat középpontjába, hogy szabadságot ad neki abban, hogy Isten keresésében ne tárgyként, hanem a találkozás alanyaként vegyen részt.

Bibliacentrikus, gyermekszerű, látványos, egymásra épülő, jól strukturált, lelkileg rendkívül bevonó történetek sorozatát is jelenti ez a képzés. Kevés a külső mozgás, annál több a lecsendesítő, „belső lelki munkára” invitáló „játék”. Ez az istentiszeleti jelleg miatt is meghatározó. Azt a hitoktatót, aki szokva van azzal, hogy állandóan aktivizálja a gyermeket, ebben a programban egy teljesen más szerep várja: az Istennek átadó, önmaga visszalépő, a gyermek és Teremtője közti találkozást elősegítő „alázatos szolga” típusának kell megfelelnie.

A képzés egyensúlyba állítja az elméleti ismertetést a gyakorlati tapasztalatszerzéssel.

Tematika:

- az istentiszteleti idő, tér és rend újragondolása, a gyermek helye mindebben
- a tanítói, illetve a segítők szerepének meghatározása (feladatokra lebontása)
- a bibliai történetek választásának oka
- az életkor spirituális és érzelmi áttekintése
- a terem berendezésének fontossága, eszközök helye és szerepe
- a rend és fegyelem kérdéseinek megbeszélése, begyakorlása
- a típus-történetek bemutatása, megbeszélése
- a történetek elmondásának sajátos módja
- a történetek feldolgozásának módja, bemutatók begyakorlása
- a történetekre felelés: sajátos kérdéstípusok - ennek megértése, továbbfejlesztése

A kazuália teológiája és gyakorlata 2.

Temetés

Kód:
LT'19.3.

Előadók:	Dr. Fazakas Sándor (egyetemi tanár, DRHE) Dr. Szabó Lajos (nyugalmazott egyetemi tanár, EHE)
Időpont:	2019. október 14–16.
Helyszín:	Bregdaróc, Hét Csillag Konferencia Központ
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	12.000.- Ft/fő

Nincs közvetlen tapasztalatunk a halálról, de a meghalás folyamatáról sem. Amit látunk és tapasztalhatunk az – az esetek többségében – a másik ember életből való távozása, és az emberi egzisztencia határára felmerülő kérdések tisztázatlansága. A halál misztériuma feszítő kérdések elé állítja a lelkészt, a lelkigondozót, az ígéhirdetőt, a hívő embertársat. A halálról szóló egyházi tanítás sem egységes; magán hordozza különböző korok világnézeti és kulturális képzetét. Ez egyházi gyakorlatunkban is ellenmondásokhoz vezet. Éppen ezért a kazuáliákról szóló tanfolyam e következő egysége – részben folytatva a házasság, az úrvacsora és a keresztség kurzusok tematikáját – a haldoklók körüli szolgálatra, a temetési szertartásra és a gyászfeldolgozás kérdéseire koncentrálna.

A kazuáliák gyakorlatát körüljáró korábbi lelkésztovábbképző tanfolyamok során immár tisztázásra került: az egyéni életvezetés és a családi életvitel formái, az élet fordulópontjainak vallási „lekísérése” még mindig állandó tartozéka a keresztyén hagyománynak és a lelkesi szolgálatnak. Az egyház és a vallás jelenlétének igénylése az élet fordulópontjain annak ellenére jelentőséggel bír, hogy a mindennapokban nem feltétlenül látjuk az egyházi szolgálatát kérők életében az öntudatosan megélt hitélet ismérveit. A kazuális szolgálatok belátható időn belül továbbra is a lelkipásztori szolgálat konstans elemei maradnak. Így van ez a temetéssel és a haldoklók és/vagy gyászolók kíséréseivel is.

Az alábbi kérdések mentén kívánjuk teológiailag, spirituális- és lelkigondozói szempontból reflektálni a témát: hogyan viszonyuljon a lelkész az életről és a halálról való gondolkodás megváltozásához? Milyen kulturális paradigmaváltásnak lehetünk tanúi? Miről érdemes beszélgetni a haldoklóval vagy a gyászolókkal? Mit mondjunk? Hogyan szóljunk? Kihez szólunk? Mikor szólunk?

Beszélgetés súlyos betegekkel (kórházi látogatás), gyászolókkal. Gyakran hiányoznak a szavaink. Milyen elvárások és konfliktusok terhelik a temetési szolgálatra való készülést? Milyen szerepe lehet a gyülekezetnek a gyászolókkal szemben? Milyen környezetet jelent a keresztyén gyülekezet ma a halál, temetés és gyász gyakorlati helyzeteiben? Meddig tart a lelkész kísérése, törődése a gyászfeldolgozás folyamatában?

A teológiai szempontok tudatosítása segíthet helyesen értékelni az egyes szituációkat, a saját szerep és az egyház küldetésének szempontjából. Másrészt gyakorlati megoldások, liturgiai formák és lelkigondozói esetek támaszthatják alá helyes teológiai és etikai álláspontunk alkalmazását. A gyászolók istentiszteletére újabban igény jelentkezik, annak a kérdésnek a mentén, hogy miként lehet segíteni az elengedés megélését. Ezt gyülekezetek különféleképpen valósítják meg (istentisztelet, gyászolók csoportja stb.).

Ajánlott irodalom:

- BODÓ SÁRA: *Igehirdetés szenvedés idején*, in: Szabó L. (szerk.): *Homiletika ökumenikus palettán*, Budapest, Luther Kiadó, 2013, 191–197.
- FAZAKAS S.–FERECZ Á. (szerk.): *Ideje van az életnek, és ideje van a meghalásnak*, Debrecen, 2014.
- FAZAKAS S. (szerk.): *A protestáns etika kézikönyve*, Budapest, Kálvin János Kiadó, 2017.
- HAMPE, C. J.: *Hiszen meghalni egészen más*, Budapest, Lux, 1993.
- HÉZSER G.: *Pasztorálpszichológiai szempontok az istentisztelet útkeréséséhez. Elméletek és gyakorlati lehetőségek*, Budapest, Kálvin János Kiadó, 2007.
- JOSUTTIS, M.: *A lelkész más* (különösen a 6. fejezet), Kolozsvár, Exit Kiadó, 2017.
- MÖLLER, C.: *Krisztus feltámadt*, in: *Lelkipásztor* 74 (1999) 28–32. és 68–72.
- SEFCSIK Z.: *Kazuális szolgálatok*, in: Szabó L. (szerk.): *A közösségséptető lelkész*, Budapest, Luther Kiadó, 2010, 165–178.

Drámapedagógiai lehetőségek a katechézisben

Kód:
LT*19.4.

Előadók:	Dr. Szászi Andrea (katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes, RPI), Csüllög Ferenc (katechetikai előadó, RPI)
Időpont:	2019. október 20–22.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés háza
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	12.000.-Ft/fő

A drámapedagógia, mint tanítási metodika közel 40 éve van jelen a magyarországi színházi és iskolai színtereken. Mára hatalmas mennyiségű magyar nyelvű szakirodalom, kiépült szervezeti rendszer áll az érdeklődők rendelkezésére.

Hogyan használható a drámapedagógia a hittanoktatásban? Mi az, amit módszerei közül mi is áttemelhetünk tanítási gyakorlatunkba? Milyen haszna lesz diákra és hittanoktatóra nézve a drámás hittanórának? Hogyan fejlődhet közösségünk, a tanár-diák kapcsolat a közös játék segítségével? Hogyan tervezzünk meg egy drámás órát, hogyan vezessünk játékokat?

A képzés során ezeket a kérdésköröket is érintve a gyakorlatba áttűtethető, hazavihető ötlettárat bocsátunk a rendelkezésükre. Gyakorlatorientált munkára invitáljuk a résztvevőket.

A résztvevők számára helyben mappát adunk kézbe, melyben hazavihető ötlettárat és egyéb segédletek találhatóak. Ezen kívül, további bőséges anyagot (ötleteket, feldolgozásokat) küldünk ki a résztvevők számára e-mailben a képzést követően. Előzetes drámapedagógiai gyakorlat nem előfeltétel.

Programtervezet:

Fogalmi tisztázások, a drámapedagógia alapjai és katechetikai kapcsolatok. Műhelymunka, saját élményű játék és feldolgozás.

Ajánlott irodalom:

- GABNAI K.: *Drámajátékok*, Budapest, Magyar Drámapedagógiai Társaság Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1993.
- NEELANDS, J.: *Dráma a tanulás szolgálatában*, (ford. Szauder Erik) Színházi füzetek IV., Budapest, Magyar Drámapedagógiai Társaság Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1994.

- KAPOSI L. (szerk.): *Drámafoglalkozások gyerekeknek, fiataloknak*, Budapest, Magyar Művelődési Intézet, Magyar Drámapedagógiai Társaság, 1999.
- KAPOSI L.: *Drámapedagógiai olvasókönyv*, Budapest, Magyar Drámapedagógiai Társaság Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1995.
- KAPOSI L.: *Játékkönyv*, Színházi füzetek IV., Budapest, Kerekasztal Színházi nevelési Központ és a Marczibányi Téri Művelődési Központ, 2002.
- MONTÁGH I. (2003): *Gyermekszínhátszók beszédnevelő könyve*/MONTÁGH IMRÉNÉ – BITTERA TIBORNÉ: *Szép szóval, nyílt szívvel*, Budapest, Logopédia Kiadó, 2003.
- BOLTON, G.: *A tanítási dráma elmélete*, Budapest, Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1994.
- DEBRECEZENI T. (szerk.): *Szín-Kör-Játék*, Budapest, Múzsák Könyvkiadó, 1984.

Élet és szolgálat az elismerés erőterében

Kód:
LT*19.5.

Előadó:	Dr. Kiss Jenő (egyetemi tanár, Kolozsvár)
Időpont:	2019. november 4–6.
Helyszín:	Beregdaróc, Hét Csillag Konferencia Központ
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	12.000.- Ft/fő

Az elismerés más, mint a dicséret. A dicséret egy-egy helyes tette vonatkozik, és arra ösztönöz, hogy kitartsunk abban. Az elismerés arra néz, amit másoknak jelentünk, és a létünkben erősít meg. Az embernek leginkább az elismerésre van szüksége. Arra, hogy őt egyedi léteben és jelentőségében megerősítsék. Ez a szükség egyben jog is: minden embernek kijár, hogy elismerjék azért, amivel hozzájárul a számára fontos emberek jólétéhez és a kapcsolatok minőségéhez. Ezeket a felismeréseket főképp a magyar származású Böszörményi-Nagy Iván kontextuális szemlélete fogalmazza meg, és az ő szemlélete alapján álló kontextuális lelkigondozás vallja magának.

A továbbképzés célja, hogy a résztvevők megismerkedjenek a kontextuális lelkigondozás elméletének főbb elemeivel, főként a kapcsolati etika fogalmával és annak sajátosságaival. Ez az ismeret megalapozza a lelkigondozó lelkipásztor azon készségét, hogy elismerje gyülekezetében az arra jogosult embereket és munkálja az elismerést az emberek között.

A lelkipásztornak, aki nagyban hozzájárul a gyülekezet és a gyülekezeti tagok jólétéhez és kapcsolatainak minőségéhez, szintén kijár az elismerés. Arra keressük a választ, hogy a lelkipásztor honnan és hogyan kaphatja meg ezt az elismerést, figyelembe véve, hogy visszajelzés-szegény környezetben szolgál.

A lelkipásztor nem csak a gyülekezet jólétéhez járul hozzá, hanem a szűkebb és tágabb családja jólétéhez is. Hogyan ismerhetik el őt ezért a családtagjai? Ugyanakkor a családtagok is jelentősen hozzájárulnak a lelkipásztor szolgálatvégzéséhez és személyes jólétéhez. Hogyan nyújthat a lelkipásztor ezért elismerést a családtagoknak? A továbbképzés ezekre a kérdésekre is választ keres, mert a lelkipásztort egyszerre Isten szolgájaként, egyedi jelentőségű emberként és családja tagjaként látja.

Ajánlott irodalom:

- MEULINK-KORF, H.–RHIJN, A. VAN: *A harmadik, akivel nem számoltak*, Kolozsvár, Exit Kiadó, 2009.
- MICHELSEN, M.–MUULIGEN W. VAN–HERMKENS, L.: *Összetartozásban. kontextuális segítségről*, Kolozsvár, Exit Kiadó, 2010.
- KISS J.–MEULINK-KORF, H.–MELZER, A.: *Megmásíthatatlan jogigény*, Kolozsvár, Exit Kiadó, 2013.

Kód:
LT*19.6.

A szégyen és a bűntudat feloldása a Szentírás története alapján

Hogyan nyerem el újra emberi méltóságomat?

Svájci-magyar továbbképzés lelkésznők részére

Előadók:	Dr. Csoma Judit Margit (lelképásztor, Berekfürdő) Karin Baumgartner (Schaffhausen) Elke Rüegger (Zürich)
Időpont:	2019. november 4–7. (hétfő estétől – csütörtök ebédig)
Helyszín:	Berekfürdő Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	20
Regisztrációs díj:	15.000.-Ft/fő

Ki az, aki ne szégyellte volna már magát és ki az, aki nem szólított fel még egy gyermeket sem, hogy szégyellje magát? A szégyen, amitől legszívesebben a föld alá süllyednénk. Vajon honnan ered ez az érzelmek között is olyan megfoghatatlan, titokzatos érzés? Ami sokszor megvéd, hogy nehogyan még nagyobb szégyenbe kerüljek, máskor halásos méregként telepszik rá a lélekre. Van-e összefüggés a szégyen és a bűntudat között? Hogyan gyógyítható a szégyen és a bűntudat okozta lelki betegség a Szentírás történeteit vezérfonalként használva? Már enyhülésükkel is életenergia, jóllét és a fizikai egészség újjáéledése tapasztalható meg.

A Szentírás sok példával szolgál a számunkra, hogyan oldható fel a szégyen és a bűntudat bénító hatása. Ahhoz hogy önmagunkkal és a környezetünkkel való jó kapcsolatot felépítsük, újraépítsük és megőrizzük, szükséges, hogy ezekhez a fájdalomt okozó érzelmekhez konstruktív módon közelítsünk. A továbbképzés a téma teológiai áttekintését ajánlja meg.

Ebben a témában is egyre több szakkönyvet olvashatunk. Kérjük, hogy a továbbképzésre készülve, gyűjtsétek ki azokat az igehelyeket, Szentírásban található történeteket, amik a témához kapcsolódnak.

Ajánlott irodalom:

- NÉMETH D.: *Pasztorálanthropológia*, 1. kötet, Budapest, L'Harmattan, 2012.
KLESSMANN, M.: *Pastoral-psychologie. Ein Lehrbuch*, Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 2009.
PÁL F.: *A szorongástól az önbecsülésig*, Budapest, Kuleslyuk Kiadó, 2012.
MARKS, S. (Hrsg.): *Scham-Beschämung-Anerkennung*, Berlin-Münster-Wien-Zürich-London, LIT, 2007.
TIEDEMANN, J. L.: *Szégyen*, Budapest, Oriold és Társai Kft, 2018.
HERMANN I.: *Az ember ősi ösztönei*, Budapest, Magvető, 1984.
BRADSHAW, J.: *A mérgező szégyen gyógyítása*, Solymár, Casparus Kiadó, 2015.
MCLAREN, K.: *Az érzelmek nyelvében*, Budapest, Central Média-csoport Zrt, 2017.

A továbbképzésre magyarországi és határon túli lelkésznők jelentkezését várjuk.

Tiszántúliaknak jelentkezés a Lelkész-továbbképző Intézetnél.

Érdeklődni lehet: csomajuditmargit@gmail.com és +36-30-68-11-960

Missziói gyülekezet a 21. században

Kód:
LT'19.7.

Előadó:	Dr. Lovas András (lelkipásztor, egyházküreteti missziói referens, DM)
Időpont:	2019. november 27–29.
Helyszín:	Berekfürdő, Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	15 fő
Kreditpont:	15
Regisztrációs díj:	12.000.- Ft/fő

A továbbképzés a helyi gyülekezet küldetését állítja a fókuszba, gyakorlati gyülekezetépítési szempontok, valamint missziológiai reflexió által.

A képzés során először megalapozzuk a missziói gyülekezet fogalmát: milyen perspektívát nyújt gyülekezeti szolgálatunkhoz az, hogy a helyi gyülekezet Isten missziójának részese, valamint, hogy ezt a küldetését egy konkrét helyen, konkrét időben hivatott betölteni. A kontextualizáció szükségét és dinamikáját megértve lépünk tovább a konkrét gyülekezeti szolgálat átgondolása felé. Ezek között a lelkipásztori vezetésre, az evangélizálás és tanítvány képzés folyamatára, valamint a kontextualizált igehirdetésre fektetünk hangsúlyt. A képzésben az előadások mellett csoportmunka, egyéni és közös reflexió segíti az elmélyülést.

Az egyes egységek bővebb kifejtése:

Missziói gyülekezet

Megvizsgáljuk, hogy miért szükséges a mai helyzetben az ún. „missziói gyülekezet” (missional church) teológiai párbeszédbe lépni, és hogyan kapcsolódik ez a helyi gyülekezetben végzett lelkipásztori szolgálathoz. Missziológiai keretet vázolunk fel, az evangélium-egyház-kontextus dinamikus kapcsolatát, amely meghatározza a továbbképzés gyakorlati kérdéseinek misszió-teológiai megalapozását.

Kontextualizáció és teológiai látás

Ahhoz, hogy az evangélium megszólítsa azt a környezetet, ahová Isten bennünket állított, át kell gondolnunk, hogy milyen módon szükséges megfogalmaznunk a Bibliái igazságot itt és most. Ez lehet az alapja annak, hogy a missziói gyülekezet életét, szolgálatát a maga egészében végig gondoljuk. Konkrét eszközt kapunk, amely segítségével a gyülekezetben elkezdhetjük ennek kidolgozását.

Lelkipásztori vezetés a missziói gyülekezetben

A lelkipásztor, mint Istentől felhatalmazott vezető helye és szerepe a gyülekezeti látás megfogalmazásában, a presbitériummal való közös vezetésben. Tervezés és a Szentlélek munkája a vezetésben.

Evangélizálás és tanítvány képzés

Hogyan építhetünk fel egy olyan struktúrát, amely a megszólítástól a megtérésre híváson át elvezet a felnőtt hitvallás alkalmáig? Milyen elemei vannak a mai világban a hitben való formálódásnak?

Milyen gyülekezeti struktúra segíti elő az evangélium által életre hívott közösség megélését, a közösségben való növekedést? Mi a közösség születésében a lelkipásztor szerepe?

Igehirdetés és kontextualizáció

Hogyan szólíthatjuk meg a Bibliához hűséges, Krisztus-központú igehirdetéssel a mai, szekularizált embert?

Ajánlott irodalom:

BARTHOLOMEW, C. G.–Goheen, M. W.: *A nagy történet. Hogyan találjuk meg a küldetésünket a Biblia elbeszélésében?*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2018.

KELLER, T.: *Center Church*, Grand Rapids, Zondervan, 2012. (Magyar nyelvű kiadás előkészületben, várható megjelenés 2019. tavasz.)

KREIDER, A.: *The Change of Conversion and the Origin of Christendom*. Harrisburg, Trinity Press International, 1999.

LOVAS, A.: "A keresztyén ember identitása", elérhető: <http://www.reformatus.hu/data/siteattachments/2/2014/3/9/Lovas%20András%20A%20keresztyén%20ember%20identitása.pdf>

NEWBIGIN, L.: *Evangélium a pluralista társadalomban*, Harmat Kiadó, Budapest 2006.

Egyház és politika – egyházpolitika?

„Kibelyezett” továbbképzés egyházmegyék részére a Lelkésztovábbképző
Intézzettel való előzetes hely- és időpont egyeztetés szerint

Kód:
LT*19.8.

Előadók:	Dr. Bölszkei Gusztáv (egyetemi tanár, DRHE) Dr. Fazakas Sándor (egyetemi tanár, DRHE)
Csoportlétszám:	minimum 20 fő
Kreditpont:	6

Egyházunk életét és szolgálati lehetőségeit mélyen meghatározza az a társadalmi, politikai és gazdasági környezet, amelyben élünk. Magyarországon és a Kárpát-medencében e társadalmi-politikai valóság gyökeres változásainak lehettünk tanúi az utóbbi közel 30 évben. Nem új-keletű ez a jelenség: a reformátori egyházak elterjedése és megerősödése, társadalmi jelenlétük kialakulása elképzelhetetlen lett volna politikai szándék és akarat nélkül, különösen Közép-Európában, így a magyar protestantizmus történetében is. Mégis, ez a körülmény nem vezethet az egyház autonómiájának, belső lelki-szellemi függetlenségének feladásához – mint ahogy nem jelentheti annak az igénynek a feladását sem, hogy az egyház építő, kritikai-konstruktív módon vegyen részt a közélet formálásában, a politikai kultúra alakításában.

A továbbképző során az egyház és állam, vallás és politika kapcsolatának elvi teológiai, reformátori és etikai szempontjainak tisztázása mellett kísérletet teszünk egyházi életünket ma meghatározó környezet elemzésére és az egyház mozgásterének feltérképezésére.

A következő kérdések várnak tisztázásra: mi változott a politikai környezetben az elmúlt évtizedek során? Miben áll az egyház igazi autonómiája? Milyen feltételei lehetnek az egyház és állam együttműködésének – és hol vannak ennek az együttműködésnek a határai? Mit és milyen feltétel mellett kommunikáljon az egyház a modern kommunikációs eszközök segítségével? Hogyan viszonyuljon egymáshoz a presbiter-zsinati elv és a belső egyházi demokrácia igénye?

A képzés során egyrészt sor kerül a résztvevők tapasztalatainak megosztására, másrészt keressük azokat a szempontokat, amelyek segítségével reflektálhatók e tapasztalatok, nemcsak országos szinten, de a helyi gyülekezetek életére és mozgásterére lebontva.

Ajánlott irodalom:

- BÖLSZKEI G.: Változó társadalom és a református egyház, in: Tenke S. (szerk.): *Földünk, hazánk, egyházunk*, Budapest, 2002, 137–143.
- FAZAKAS S.–KOVÁCS K. (szerk.): *Vallás és politika*, Debrecen, 2019. (megjelenés alatt)
- FAZAKAS S. (szerk.): *A protestáns etika kézikönyve*, Budapest, Kálvin János Kiadó, 2017.
- TÖRÖK I.: *Egyház és politika*, Pápa, 1935.

Kód:
LT*19.9

Kezdődik még valami új?

- avagy hogyan készüljek a nyugdíjas lelkészi évekre?

*Azokat a lelképásztorokat várjuk erre a kurzusra,
akik 1-3 éven belül készülnek nyugdíjba menni.*

Előadók:	Dr. Szabó Lajos (evangélikus lelkész, nyugalmazott egyetemi tanár, EHE) Dr. Szabóné Mátrai Marianna (evangélikus lelkész, nyugalmazott Gyakorlati Intézet vezető, EHE)
Időpont:	2019. november 12–14.
Helyszín:	Berekfürdő Megbékélés Háza
Csoportlétszám:	15
Regisztrációs díj:	12.000.-Ft/fő

Néha túl könnyedén hangzik el több, az ötvenes éveiben járó lelkész szájából, hogy „majd ha nyugdíjas leszek, beváltom az ígéreteimet mind...”. Egyházban és gyülekezetben, de családban és barátokkal kapcsolatban is nagy mondatok fogalmazódnak meg ekkor. Mások talán félelemmel és aggodással gondolnak erre az időre: mi lesz velem, ha már nem lehetek szolgálatban?

A kérdés az, hogy mi valósul meg majd mindebből? Mire is leszünk képesek hetven felé lelkészként, családtagként és barátként? Erre a majdnem „hencegő”, ígérető mondatra is igaz az ige üzenete:

„Ne dicsekedj a holnap nappal, mert nem tudod, mit hoz az a nap.” (Préd 27,1)

Mikor érdemes elkezdni a felkészülést a nyugdíjas lelkészi évekre? Kinek fontos ezzel foglalkozni? Mi lesz velem, ha már többé nem én állok a középpontban és nem visznek magukkal a feladatok és a programok naponta? Az aktív munkásévek után egyszer csak hirtelen leáll a nyüzsgés, a dinamizmus és a pörgés. Más lesz a reggel és más lesz az este, de ennek az időnek is megvan a saját értéke és tartalmasága, amire mindenképpen érdemes jó időben felkészülni.

Nem csak a múlton tájékozódik egy nyugdíjas lelkész, hanem célokat keres, feladatokat kutat és segítséget kínál. Felértékelődik a szabadidő. Igény lesz a mozgásra. Nyugodt légkörű beszélgetések és találkozások esélye és minősége emelkedhet ebben az életszakaszban. Erre jó alap a megszerzett tapasztalat és a bőséges számú szakmai élmény. „A jó pap holtig tanul” - ezekben az években mire ad indítást ez a bölcsesség? Érdemes Martin Buber egy mondását felidézni: „Idősnek lenni csodálatos dolog, ha az ember nem felejt el, mit jelent az elkezdni szó.”

Néhány bibliai történet interaktív feldolgozása. Visszatekintés és önértékelés az eddig megtett út állomásairól. Néhány most izgalmas teológiai kérdés diskurzusa. Felszabadító tervezés és jövő rajzolás – kicsit máshogy, mint ahogy esetleg eddig tettük.

Ezzel a kurzussal azoknak szeretnénk segítséget, bátorítást és erősítést kínálni, akik szívesen gondolkodnak el velünk együtt a nyugdíjba menetel lelkészi aspektusáról. De ezt nem egyedül szeretnék megtenni, hanem egy lelkésztoábbképző kurzus eleven közösségében.

Felkészületlenül kellemetlen lehet egy aktív életszakasz lezárása, de közös tanulással még itt is sok pozitív erő szabadítható fel Isten szeretetéből!

A Református Pedagógiai Intézet központi szervezésű képzései

Részletes információk és jelentkezés:

balogh.erika@reformatus.hu; zimanyi.noemi@reformatus.hu

06-30/961-8672; 06-1/343-7870; 310. mellék

A programok részletes leírása

a www.lelkesztovabbkepzoz.hu oldalon olvasható.

*A képzésen kapott igazolással a Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző
Intézetben kérhető a kreditpontok beszámítása.*

Középiskolai modulok bemutatása és használati lehetőségei a középiskolások katechézisében

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés tervezett időpontja: 2019. március 1.

Helyszín: Budapest

Max. létszám: 12 fő

Részvételi díj: 5.000 Ft, mely tartalmazza az étkezést és a szakmai költségeket is.

*Programfelelős és előadó: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő,
igazgatóhelyettes*

További előadók: Csóri-Czinkos Gergő, RPI, katechetikai szakértő

Általános iskolai hittanoktatók és iskolalelkészek országos találkozója

Kredit érték a lelkész továbbképzésben: 6

Képzés időpontja: 2019. március 23.

Helyszín: Budapest

Maximális létszám: 80 fő

*Programfelelős és előadó: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő,
igazgatóhelyettes*

*További előadók: Zimányi Noémi, RPI, katechetikai szakértő
Ferenc, RPI, katechetikai előadó*

Imádságra nevelés lehetőségei kreatív eszközökkel

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés tervezett időpontja: 2019. április 3.

2019. április 6.

(Mindkét nap ugyanazzal a szakmai tartalommal kerül meghirdetésre.)

Részvételi díj: 5.000 Ft/fő

Helyszín: Budapest

Programfelelős: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes

Előadó: Zimányi Noémi, RPI, katechetikai szakértő

Maximális létszám: 20 fő

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a katechézisben: alapozás

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés tervezett időpontjai: 2019. április. 25.

Helyszín: Budapest

Részvételi díj: 5.000 Ft

Programfelelős és előadó: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes

További előadó: Csüllög Ferenc, RPI katechetikai előadó

Gyermek-istentiszteleti ötletbörze

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6 kredit

Képzés időpontja: 2019. május 18., 2019. nov. 16.

(Mindkét alkalommal ugyanaz a program.)

Helyszín: Budapest

Maximális létszám: 20 fő

Képzésen való részvétel: 5.000 Ft/fő

Programfelelős: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes

További tervezett előadó: Zimányi Noémi, RPI, katechetikai szakértő és/
vagy Csüllög Ferenc, RPI, katechetikai előadó

Fegyelmezzünk?! Kihívások és lehetőségek a hittanórán

Kredit érték a lelkész továbbképzési rendszerben: 6 kredit

Képzés időpontja: 2019. szeptember 28. ; 2019. október 2. *(Mindkét napon ugyanazzal a szakmai tartalom kerül megtartásra, önálló képzésekre.)*

Helyszín: Budapest

Maximális létszám: 40 fő

Képzésen való részvétel: 5.000 Ft/fő

Programfelelős: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes

További tervezett előadók: Zimányi Noémi, RPI, katechetikai szakértő és
Csüllög Ferenc, RPI, katechetikai előadó

Középiskolai vallástanárok találkozója

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés időpontja: 2019. október 5

Helyszín: Budapest

Maximális létszám: 80 fő

Programfelelős: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes

Dramapedagógiai lehetőségek a hitre nevelésben

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés tervezett időpontjai: szeptember 21.

Költsége: 5.000 Ft/fő

Helyszín: Budapest

Programfelelős és előadó: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes

További előadó: Csüllög Ferenc, RPI katechetikai előadó

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a katechézisben: érzelmi és viselkedési zavarok a hittanórán

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés tervezett időpontjai: 2019. november 06.

Helyszín: Budapest

Részvételi díj: 5.000 Ft

Programfelelős és előadó: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes

A „Z” generáció katechézisének kihívásai és lehetőségei

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 6

Képzés időpontja: 2019. november 15.

Helyszín: Budapest

Maximális létszám: 40 fő

Részvételi költség: 5.000 Ft/fő

Programfelelős: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes

További tervezett előadó: Csüllög Ferenc, RPI, katechetikai előadó

Lélekápoló nap, bátorító nap hittanoktatóknak

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 4

Képzés tervezett időpontja: 2019. november 27.

Részvételi díj: 2.000 Ft/fő

Helyszín: Budapest

Programfelelős: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgatóhelyettes

További tervezett előadók: Zimányi Noémi, RPI, katechetikai szakértő, Csőri-Czinkos Gergő, RPI, katechetikai előadó,

Maximális létszám: 12 fő.

I. Államilag akkreditált továbbképzések

Kreatív hittan, módszertani lehetőségek a katechézisben

Időtartam: 30x45 perc

- *Kredit érték a lelkésztovábbképzési rendszerben:* 23
- *Kredit érték a pedagógus továbbképzési rendszerben:* 30 (Államilag akkreditált pedagógus továbbképzés)

Időpont:

Helyszín: Budapest

Programfelelős: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgató-helyettes

Tervezett további előadók: Zimányi Noémi, RPI, katechetikai szakértő és Csüllög Ferenc, RPI, katechetikai előadó,

Maximális létszám: 30 fő, 12 fő alatt a képzés nem kerül megtartásra.

Össz. költség: 30.000 Ft/fő

Bibliodramatikus eszközök használata a katechézisben

Időtartam: 3 alkalom

Kredit érték a lelkésztovábbképzésben: 23 kredit

Helyszín: Budapest

Időpont:

Programfelelős: Dr. Szászi Andrea, RPI, katechetikai szakértő, igazgató-helyettes

Előadók: Drs. Thoma László, lelkipásztor, bibliodráma vezető. Forstner Krisztina, tanító, bibliodráma tréner.

Maximális létszám: 20 fő

A képzés min. létszáma: 12 fő.

Össz. költség: 30.0000 Ft/fő/képzés

1 Igazság és Élet

2019. 1. szám **FOLYÓIRAT A LELKIPÁSZTORI ÉS**
január-március **NEVELŐI MUNKA SZÁMÁRA**

Ajánlás	3
Igetanulmányok.....	5
Kazuáliák.....	121
Kitekintés.....	155

DEBRECEN

Az „Igazság és Élet” c. kiadvány a Vasady Béla, Révész Imre, Szabó Zoltán és Soós Béla által 1935-ben Debrecenben alapított, lelkipásztorok, vallásanárok, segédlelkészek és teológusok szolgálatra való készülését segítő folyóirat szellemi örökségét kívánja folytatni.

Tartalma: igetanulmányok ünnep és vasárnapi igehirdetésekhez, kazuális szolgálatokhoz, segédanyag gyermek és ifjúsági munkához, gyülekezetépítéshez valamint teológiai véleményformáláshoz aktuális egyházi és közéleti kérdésekben.

Az „Igazság és Élet” megrendelhető – már elektronikus változatban, online folyóiratként is!

További részletes információ
a www.lelkesztovabbkepzo.hu honlapon,
e-mailen (tovabbk@drk.hu) vagy
az 52/518-599-es telefonszámon.

MEGRENDELŐ SZELVÉNY

Megrendelem az „Igazság és Élet” c. folyóirat következő számait: (pl. 2019/1-4.)

_____ példányban.

Megrendelési időszak kezdete (pl.: 2019 év, I. negyedév):

_____ év _____ negyedév

Kipostázott példányt kérek (a megfelelő aláhúzó):

igen / nem

Letölthető számot kérek (a megfelelő aláhúzó):

igen / nem

Előfizetési díj : 1500Ft + 550Ft postaköltség/szám.

Egy évre: 6000Ft + 2200Ft postaköltség (Mo-n).

Romániai előfizetőknek: 1500Ft/szám + 10 lej/év.

A www.lelkesztovabbkepzo.hu oldalról történő letöltés esetén nincs postaköltség.

Megrendelő megnevezése: _____

Postázási címe : (Határon túliaknál az adott ország szabályai szerint kérjük a postacímet!):

Ország: _____

Irányító szám: _____

Város: _____

Uta, házszám: _____

Egyházkerület: _____

Egyházmegye: _____

Számlakéző megnevezése (ha eltér): _____

Számlázási címe:

Ország: _____

Irányító szám: _____

Város: _____

Uta, házszám: _____

Közösségi adószám (csak határon túliaknak!): _____

(intézménynek, egyházközségnek csak akkor tudunk számlát kiállítani, ha rendelkezik közösségi adószámmal)

Fizetés módja (a megfelelő aláhúzó):

banki átutalással

postai (sárga) csekken

Megrendelhető:

Tiszántúli Református Lelkésztovábbképző Intézet, 4026 Debrecen,

Kálvin tér 16. postai címen; +36-52/518-599 telefonszámon,

tovabbk@drk.hu e-mail címen vagy regisztráció után

a www.lelkesztovabbkepzo.hu honlapon.

JELENTKEZÉSI LAP

Jelentkezés 2019. április 10-ig!

Név:

Szül.hely, idő:

Anyja neve:

Lakcím:

Szolgálati hely:

Egyházmegye:

Telefon:

E-mail cím:

A számlát a következő névre és címre kérem:

Fizetés módja (a megfelelő aláhúzendő):
banki átutalással postai (sárga) csekken

Jelentkezés és további információk:

DRHE, Dr. Fazakas Sándor, 4026 Debrecen, Kálvin tér 16. Tel: 52/518-599; e-mail: fazakasne.zsuzsa@gmail.com; tovabbk@drk.hu. A programfüzet a jelentkezési lappal együtt letölthető a Lelkésztovábbképző Intézet honlapjáról: www.lelkesztovabbkepzo.hu

Részt kívánok venni az alábbi szemináriumon:

Kód:

Időpontja:

A program címe:

Kelt:

.....
alíírás

Több szemináriumra való jelentkezés esetén a nyomtatvány fénymásolható! Ilyen esetben szemináriumonként kérjük kitölteni!
**Jelentkezni lehet elektronikus formában is,
a kitöltött jelentkezési lap e-mailben való elküldésével vagy
a honlapon történő regisztrálással.**

Jelentkezés és további információk:

Dr. Fazakas Sándor

4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

Tel: 52/518-599;

e-mail: fazakasne.zsuzsa@gmail.com; tovabbk@drk.hu.

A programfüzet a jelentkezési lappal együtt letölthető
a Tiszántúli Református Lelkesztovábbképző Intézet
honlapjáról:

www.lelkesztovabbkepzo.hu